

ግዕዝ ት



ግዕዝ ት
ግዕዝ ት
ግዕዝ ት



ግዕድ ት

ግድም ገጽ ፩ ዓ/ም
ጥር ፴፯
አዲስ አበባ

ግዕድት የሚለው ቃል መሠረታዊ አመጣጡ ከልሳነ ገዕዝ ሲሆን ትርጓሜው ማሻገሪያ (ድልድይ) ግለት ነው።
 መጽሐቱ በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤ/ክርስቲያን ማህበረ ጋትርያርክ በሰብከተ ወን ጊልና ሐዋርያዊ ተልእኮ መምሪያ እየተዘጋጀ በየአራት ወር አንድ ጊዜ እየታተመ ይወጣል።

ዋና አዘጋጅ
 ሊቀ ጉሳዮን ገ/ክርስቶስ ጋ/ግርያም
 አዲስ አበባ ሚያዝያ ፲፱፻፳፩ ዓ/ም
 ስልክ 11-26-63
 ፖ . ሣ . ቍ . 1283

ተራ ቀን/	አርእስት	ገጽ
፩	ርእስ አንቀጽ	፫
፪	የብፁዕ አቡነ ያዕቆብ መልእክት	፭
፫	በመስቀሉ ሰላምን አደረገ	፮
፬	የግብረ ሰላም በዓል ተከብሮ ዋለ	፯
፭	አዲስ ሕይወት	፱
፮	የጌታችን ልደትና ስቅለት	፲
፯	የነፃነት ቀን	፲፪
፰	የጌታችን ትንሣኤና የኛ ትንሣኤ	፲፬
፱	ስለወደፊቱ የጋትርያርክ ምርጫ	፲፮
፲	የወጣትነት ዘመን	፲፯
፲፩	እግዚአብሔር እንድ ያደረገውን	፲፰
፲፪	የአንቀጽ ሰላም መድኃኔ ዓለም	፳፪
፲፫	የመረጋታ ፍሥሐ ባንተ አጭር የሕይወት ታሪክ	፳፫
፲፬	የም አሐዶ መሬተ ኮኑ	፳፫

ሰላም የምትገኘው ከየት ነው

ዓለም በምልክት የእግዚአብሔር ናት፤ እምገባ አለቦ ገባ በአምጥቶ በከሃሊነቱ ፈጥሯታልና። በውስጥ ያሉት ፍጥረታትም ሁሉ የእርሱ ሥራ ናቸው፤ ከፍጥረታቱ ሁሉ የእግዚአብሔር መልክ የያዘና ጥበቡን የወረሰ ግን ሰው ነው። ሰው ከፍጥረታቱ ሁሉ በላይ ነው፤ ግዙፉም፣ ረቂቁም፣ ኃይለኛውም፣ ደካግውም ሁሉ ይገዛል። እግዚአብሔር ሁሉንም አስተካክሎና አመቻችቶ ሊጠቅምበትና ሊጠቀምበት ሥልጣንና ዕውቀት የሰጠው ለሰው ብቻ ነው። ሰው በአእምሮው በዕውቀቱና በሚሠራው ሥራ ሁሉ ስለታገ ትንቹ እግዚአብሔር አሰኝቶ ታል።

እግዚአብሔር ሰውን እርሱ—በርሱ በፍቅርና በሃይማኖት፣ በሰላምና በወንድማማችነት አብሮ እንዲኖር አዘታል። ስለሆነም ሰው በነዚህ አምላካዊ ሕግጋት የጸና መስሎ ቢታይም ፍጹም ነው ለማለት አይቻልም። ሌሎች እንስሳት፣ አራጭትና ጥቃቅን ፍጥረታት ግን በተለያየ ሥፍራ ቢኖሩም ተመሳሳይ የሰዎች ዓይነት፣ ኑሮና ዕውቀት፣ ሥርዓትና ድሎት ስለሌላቸው እንስሳት አራጭትና ጥቃቅን ፍጥረታት እየተባሉ በሰው ግምት (አስተያየት) አምንነት ሆነው ይታያሉ። በራሳቸው ቋንቋና ኑሮ ግን ከሰው በታች ቢሆኑም የሚሉት ሊኖራቸው ይችላል ይሆናል።

አፈጣጠራቸው፣ አስተሳሰባቸው፣ ኑሮአቸውና ይዘታቸውም ሁሉ ከሰው ጋር ተመሳሳይነትና ግንኙነት የላቸውም ሰው ደግሞ ከነዚህ ፍጥረታት የተለየ በፈጣሪ ምሳሌ የተፈጠረ እንደመሆኑ መጠን በተሰጠው ጥበብና ዕውቀት፣ በተሰጠው እምነትና ነጻነት፣ በተሰጠው ፍቅርና ሰላም ካልተጠቀመ በዳር ውስጥ ከሚኖሩት ከአውራጃዎችና ከእንስሳት የተሻለ ነው ለማለት ያስቸግራል። ምክንያቱም ሰው ሲኖረው የሚኖረው ሲኖረው የሚኖረው ከሆነምን ተብሎ ሊጠራ ነው ?

እግዚአብሔር «ሰላም በምድር ይሁን ለሰው ሁሉም በጎ ፈቃድ» ሲል ሰው ደግሞ እንደባቢሉ ናውያን ሰማይ ጠቀስ ሕንጻ ሠርቶ ከላይ ወጥቶ ወደ እግዚአብሔር ጦር የሚወረወር ከሆነ በምን ዓይነት ግምት ውስጥ እንደሚገባ ለገማቹ ክፍል እንተወዋለን።

አጻምና ሐዋን በነበሩበት ዘመን ምንም እንኳን ከእግዚአብሔር ተጣልተው ከገነት ወጥተው በምድር ፈቃድ ተቀምጠው በግዝንና በጭንቀት ላይ ቢሆኑም የእግዚአብሔር ረድኤት እምብዛም አልተለያቸውም ነበር። ነገር ግን የመጀመሪያ ልጃቸው ቃዳላ ታናሹ ወንድሙ አቤልንና፤ ወደሚጻጸሩበት እንዲወጡ ብሎ ከወሰደው በኋላ በድንጋይ ገድሎታል። በዚህ ጊዜ ሁለቱ ወላጆች የነበራቸው የሰላምና የተስፋ ጭላንጭላ አወለመባቸው። ከግዝን በላይ ግዝንን፣ ከጭንቀት በላይ ጭንቀትን ወደሚረባቸው ይህ ሁሉ እኩይ ተግባር የፈጠረውና የፈጸመውም ያ የሰው ጠላት የሆነው ዲያብሎስ ነው።

ስለዚህ ምንጊዜም ቢሆን የእውነትና የሰላም ብርሃን የሚያወልድምብን ያው ጸረ ሰላምና ዐረ እውነት የሆነው ርጉም ዲያብሎስ ነው። የዓለም ገጦች፣ የዓለም ፈርጦችና ውበቶች እውነት ሰላም፣ ፍቅርና ነጻነት ናቸው። እነዚህ ጠቃሚ ነገሮችም ከእግዚአብሔር የተገኙ ናቸው። ምክንያቱም እግዚአብሔር ፍቅር ነው። እውነትም ሕይወትም ነው። ተብሎ ተገልጿልና። እነዚህ ቁም ነገሮች ሰላምን ይፈጥራሉ። ወይም ያመጣሉ የሰላም ጠቃሚነት በትክክል ከተገለጠ ደግሞ በዓለም ላይ የሚገኝ ፍጥረት ሁሉ በሰላም ክልል ገብቶ ለመኖር በሰላም ሊኖር ይችላል ሰላም የሌለው ጎብረተሰብ የሚኖረው ኑሮና ጨው የሌለው ምግብ እንድ ዓይነት ነው።

ስለሆነም ሰላም የሚመሠረተው የሰላም ድምፅ የሚያስተጋባው ከአንድ አባወራ ቤት ነው። የአንድን ቤት ሙሉ ጋላሬትና ሥልጣን ያላቸው ባልና ሚስት ናቸው። እነዚህ ሁለት ባልና ሚስት በቅድሚያ በሁለቱ መካከል ያለው ግንባራዊ ኑሮና ትጻር ምን ያህል የሰላም ሥርና መሠረት እንዳለው ራሳቸው ማወቅ ይኖርባቸዋል።

እንደ መጽሐፍ ቅዱስ ቃል «ልባም ሴት ለባልዋ ዘውድ ናት» እንደተባለው ባልም ለሚስቱ እንደዚሁ መሆን አለበት የሴት ዘውድነቷ ባልዋን እንደት እንደምታከብር አስተሳሰብዋ የቤቷ አያያዝና አመራርዋ፣ የልጆቻቸውን አስተዳደግና ስነ ሥርዓት ከነረቤት ያላት መግባባትና ትዕግሥተኛነትዋ ሁሉም የሚያጠቃልል ሲሆን ባልም እንዲሁ ለሚስቱ ያለው አክብሮትና ቅን አመለካከት እንዲሁም በጎብረተሰቡ መካከል ያለው ተወዳጅነት፣ መግባባት ሰላምና ስምምነት ይህንን የመሰለ ወይም የተከተለ መሆን አለበት። ስለዚህ በዚህ ቤት የተከሰተው ለጎብረተሰቡ የሚጠቅመው ሰላም እየሰፋ ይሄዳል ቀጥሎም ወደጎብረት፣ ከዚያም ወደ መንደር አያይም ወደ አንድ ክፍለ ሀገር ከፍ ብሎ ወደ መላ አህጉር እድን አርአያነትንና ምሳሌነትን ይፈጥራል።



በመስቀሉ ሰላምን አደረገ

ቀድሞ ርታችሁ የነበራችሁ እና ንተዛሬ በክርስቶስ ደም ቀርባችኋል ሁለቱን አንድ ያደረገ አስታራቂ ያችን እሱ ነውና በመካከል ያለውንም ግድግዳ በሥጋው አፍርሶ መለያየትን አጠፋ ።

በትእዛዝም አራትን አሳለፈ ሁለቱንም አድሶ አንድ ያደርጋቸው ዘንድ ዕርቅንም አደረገ (ቆላ ፳፩ ፵፪ ቆሮ ፮ ፲፯) ባንድ ሥጋው በመስቀሉ ሁለቱንም ወደ እግዚአብሔር አቀረባቸው ጠብንም አርቀው ርቀን ለነበርነውና ቀርቦን ለነበርነው በመካከል ሆኖ ፍቅርን ሰጠን ሁላችንም በመንፈስ ቅዱስ መርቆ ወደ አባቱ አቅርቦናልና (ኤፌ ፪-፲፯፣ ፲፯) ክርስቶስ ስለናንተ መከራ ተቀበለ ሥጋውን እንድትከተሉ ምሳሌውን ይተውላችሁ ዘንድ እሱ ጋጠላት እንዳልሠራ በታላም ሐሰት እንዳልተገኘ በሰድቡትም አልተሳ በም መከራ ስያመጡበትም አልተቀየመም ፍርድን እውነት ለሚፈርድ ሰጠ እንጂ ስለኛም ጋጠላት በሥጋው በእንጨት ተስቀለ ከጋጠላት አውጥቶ በጸድቅ ያኖረው ዘንድ በመገረፍ ተስል ተፈወስን አሁንም ወደርሱ እንቅረብ ።

በዓለ ፋሲካ

ፋሲካ ማለት የድህነት የደስታ የነጻነት ቀን ማለት ነው የእስራኤል ልጆች በ የ ሴ ፍ አ ማ ካ ይ ነ ት ወደ ግብጽ ወርደው እንደተቀመጡና እንደዘዙ ከዮሴፍ በጳላም በዙጥ ገርፍ ሥቃይ እንደደረሰባቸው ተነግሮአል ይሁን እንጂ በአካባቢያቸው የሚኖሩ ሰዎች አመልካታቸው በተለያዩ የእግዚአብሔር ፍጥረታት ላይ ሲሆን እንደ መልካም አርበኛ ጠላቱን ድል ነስቶ

ሲመለስ በጣም ደስ ይለዋል በወገኖቹም ለልጆቹም መመኪያ ይሆናቸዋል ። ርስቱም ለልጅ ልጅ ይተላለፋል ማንም ጠላት ከመካከላቸው ሊገባ አይችልም እንደዚህ ሁም ሁሉ የሁሉ አባት አዳም ከእግዚአብሔር ጋይል ጠላት ዲያብሎስን ድል ነስቶ ከፈጣሪው ጋር በመታረቁ ከምድር በታች ያሉ ፍጥረታት በሙሉ በሰማያት ያሉ መላእክት ተደስተዋል ። ከልጆቹም ወገን ዲያብሎስን ድል



ጌታችን መድኃኒታችን እየሱስ ክርስቶስ በተራገፍ መስቀል እንደተሰተሰ ።

እየነሱ እግዚአብሔርን በጸሎታቸው በትሩፋታቸው ደስ ያሰኙ ብዙዎች ናቸው እኛም የጌታችንን አርአያ በመከተል መልካም ሥራን ብንገራ በሃይማኖት ታችን ብንጸና ለአባቶቻችን የተሰጠ በረከት ይደርሰናል ።

ሲል በሕን አራት ዓለም በሕን ክርስትና የምትመራበት ሥርዓት እጅግ የጠቀና ከመሠረቱም ያልወጣ ለመሆኑ ታሪክ ብንመረምር ለመረዳት እንችላለን ። የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የክርስትና እምነት ከተቀበለችበት ጊዜ ጀምሮ እስከ ዛሬ ድረስ ጌታችን እየሱስ ክርስቶስ መሥዋዕት እንሰሳትን አስቀርቶ የራሱን ደም ይዞ ወደ ቅድስት ቅዱሳን መግባቱንና በደም ማለምን እንደጥፋ በማስረዳት ከማስተማርም በላይ ይህ የእንነት ቀን የሆነው በዓለ ትንሣኤን ከፍባለና በደመቀ ሁኔታ ስታከብረው ትኖራለች ።

በዘመን አራት የነበሩት ሰዎች ጋጠላታቸው የሚሰረዩላቸው በልዩልዩ እንስሳት ደም ነበረ ጌታችን እየሱስ ክርስቶስ በሰውመልክተኛዎች የወንጌልን ምሰራች ካስተማረበት በመስቀል ላይ ወጥቶ ወራን ካፈሰሰልን ጊዜ ጀምሮ ግን ፍጹም የሆነ መድኃኒት ለማግኘት እርሱን በማመንና በመግፀን ብቻ መሆኑን የሐዲስ ኪዳን መጻሕፍት ያረጋግጡልናል (ሥራ ፪፣ ፲፪) ።

ስለዚህ ክርስቲያኖች የጌታችን

የገብረ ሰላምና የትንሣኤ በዓል ተከብሮ ዋለ

ሚያዝያ ፲፮ እና ፲፭ ቀን ፲፱፻፹፮ ዓ/ም የኢትዮጵያ አርቶዳክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ገብረ ሰላምና ትንሣኤ በዓል በተለይ በዘንድሮው ዓመት በታላቅ ድም ቀትና በከፍተኛ ስነ ሥርዓት ተከብሮ የዋለ መሆኑን ከየአህጉረ ስብከቱና ከየአብያተ ክርስቲያናቱ የተላለፈው ዘገባ ያመለክታል ።

በተለይም የኢትዮጵያ አርቶዳክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን መን

የእየሱስ ክርስቶስ በዓል ትንሣኤ ለግክበር ወርጋ ጸሎት በእንቃዕ ድም ለቡና በሰቀለ ሕሊና አላልፈውታል ከባሕሉ ተያይዞ የመጣ አንድ ሥነ ሥርዓት ለመፈጸም የሚደረገው ገገጃችን ከሌሎች በዓላት ለየት ያለና የደመቀ ነው ነገር ግን እጅግ አርቀን ልናስታውሰውና ልንመረምረው የሚገባን ረቂቅም ሥጢር ስላለ በእግረ ሕሊናችን ቆም ብለን ሁኔታውን መረዳት ያስፈልጋል ።

ብዙ ሰዎች ለፋሲካ ቀን የሚሆን አስፈላጊ ገገጃችን ለማድረግ ባለፈው ሰዎች ላይና ታች መውጣቱና መውረዱ ታይቶአል ዝግጅቱን የነበረውና ያለ ባህልን የተከተለና ያልተከተለ እንዲሁም ያልላቀ ነው ነገር ግን ልንዘነጋው የማይገባን ቁም ነገር አለ እርሱም እንዳንደቻችን የፋሲካ ትርጉም ያልገባን እንመስላለን ። «ፋሲካ» የሚለው ቃል በመጀመሪያ ላይ «የድህነት የደስታና የነጻነት ቀን ነው» ብለናል ሆኖም ከዚህ ወረድተ ነገር ለንጠይቀው የሚገባንም ሥጢር አለ ይኸውም በዚያን ጊዜ የእስራኤል ልጆች ይህንን መሥዋዕት እንዲያቀርቡ የታዘዙት በ ምን ምክንያት ነው? የዚህ ጥያቄም መልስ እስራኤላውያን ከዚያ ሁሉ ስቃይና መከራ እንዲደኑ እግዚአብሔር ስለፈቀደ በዚህ መሥዋዕት እማካይትን ነጻነታቸውን አገኙ ።

ስለዚህ እኛን ከሰይጣንና ከከፋ ሥራዎች እንዲያደንገና ነጻነት እንዲያገናኛለን ስለፈለገ ጌታችን እየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ ተሰቅሎ ደሙን በማፍሰስ ከመታን ተለይቶ በመነሣቱ መንፈሳዊ ነጻነታችንን አገናኛለን የትንሣኤ በዓል የሰው ልጆች መንፈሳዊ ነጻነታቸውን የተቀናጀበትና ከሰማያዊ አባታቸው ከእግዚአብሔር ጋር የተገናኙበት ስለሆነ አከባቢና በዛ ለማድ ብቻ እንዳናደርገው መጠን ቀቅ ያስፈልጋል ። ብዙዎቻችን በቤታችን ለመብለና ለመጠጥ ስን ልናለገጥ የሚሆን እየተበደርገው ዕዳ ውስጥ በመግባት የምንቸገር ላን ፍር አልቀረንም ። ነገር ግን ይህ በዓል ዕዳ ገብተን እንድናከብረው ላይሆን ተስቅሎ የጋጠላት ዕዳችን ሁሉ በጌታችን በእየሱስ ክርስቶስ ስለተደመሰሰን ነው ። በፋሲካ ዕለት ልንደሰት የሚገባን በልተን ስለጠገብንና ጠጥተን ስለረከን ለብ ስን ስላገራን ላይሆን ዘለንላማዊ ሕይወታችን በእየሱስ ክርስቶስ ደም ስለታደሰልን ነው ።

በልተንና ጠጥተን ለብሰንና ለዩ ልዩ ጌጥ አድርገን ከመደሰት ይልቅ ከእግዚአብሔር ርቀት ስንኖርበው ቅረባችን ተጠልቀን ስንኖር በመታረታችን በበለጠ ልንደሰትበት በሰላም በዝግግር እያመሰገንን እንድናከብረው ያስፈልጋል ።

ደርግ በዚህ ዓይነት ግፍ በኢትዮ
ኢያሉ ተ- ቤተ ክርስቲያን ላይ
ከፍተኛ ዘመቻ ሲያካሂድ ደርግ
የሾግቸው ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ
መርቆራዎስም ዘመቻው እንዳይቋ
ረጥ ፣ ጦርነቱ እንዳይበርድ የከተት
አዋጅ ቢገቢን ከግርክናከፋቸ
ውም በላይ ከዚች ምስኪን ፣
ተደማ ጌላ የተረገጉ ቤተ ክ
ርስቲያን በመንጠት ለመረኛው
ፋሽስት መንግሥት በየጊዜው
ብር ይደረግ የደረገው ለያሉ
በሚሊዮን የሚቆጠር ገንዘብ
ይቸሩ እንደነበር ዓመታት ያልተ
ቆጠሩበት ገና የቅርብ ጊዜ ትዝ
ታችን ነው ።

ስለዚህ የእኛ ደርግ ምን መሆን
ነበረበት? ለያሌ ምናልባት ወይስ
መታደስ?

የዚያን ጊዜ ተሰባስቦ ለሞት
መዘጋጀት ባያስፈልገውም የመሰባ
ሰብና የመወሰን መብት በተገኘ
በት በአሁኑ ጊዜ ዝም ብሎ መመ
ልክት ግን ገሉዝነትን ይጋባዛ
ልኛ መንቀሳቀሱ አግራጭ አይ
ኖረውም እላለሁ ።

የመሰባሰብና የመወያየት ጠቃ
ሚነት ከመንበትም የመነጋገር አጅ
ንዳችን በሃይማኖት መለያየት ምክ
ንያት ለመውደቅ በመንገዳገድ ላይ
የምትገኘውን ቤተ ክርስቲያናት
ገና በዚህም ስብብ በሀገራችን ላይ
የሚያንገሩዋቸውን ከፍተኛ ችግር
ማዳን የምንችልበትን ነጥብ አን
ሥተ መሆን ይመረጣል ።

በአጭር እንጋገር እኛ ካህናት
አንድ እርምጃ ላንራመድ ምንመ
ናን ሁለትና ሦስት እርምጃ መራ

መድ መቻላቸውን ተረድተን እን
ሱን ተከትለን ግረም የምንችልበ
ትን መተየብና አብር መንቀሳቀስ
ይጠበቅብናል ።

የካህናት የደያቆናት የመዘም
ራገና በጠቅላላ የቤተ ክርስቲያን
ምሁራን ተዋግ ሥራ ሕዝብን
በመንፈሳዊ ሕይወት መምራት
መሆኑን መርሳት አይኖርብንም ፤
ከረሳንግ ነቢዩ ሕዝቅኤል በትን
ቤቱ በምዕ ማይ-ጽ-ጽ ያሠረረው
ታል ይፋረድብናል ። በመካከላችን
መለያየት ሳይኖር በአንድነት ስለ
ሀገራችንና ስለ ቤተ ክርስቲያናችን
አንድነት ከተንቀሳቀሰን ደግሞ ፤
መለእከትና የሰው ልጆች በአንድ
ነት አንድ መንጋ ሁነው እግቢአብ
ሔርን የሚያመሰግኑበትን ድምፅ
እንሰማለን ።